

**LIBUŠE VOLÁ LONDÝN II.
(Radiodepeše vyměněné mezi vysílačkou LIBUŠÍ
a Londýnem 16.dubna - 5. srpna 1942)**

Jan NĚMEČEK

Druhý díl edice přináší pokračování depeší vyměněných mezi paraskupinou SILVER A a čs. exilovým vedením v Londýně. Předem je třeba upozornit na do jisté míry zavádějící data v podtitulu edice. LIBUŠE skončila svou činnost pro potřeby domácího odboje poslední odeslanou depeší z 26. června 1942, když radiotelegrafista Potůček byl 2. července 1942 zastřelen. To však neznamená konec fungování vysílačky, která padla do rukou gestapa. To se - spolu s německou Radiovou zaměřovací službou v čele s npor. L. Koschem - pokusilo o radiovou protihru, když využilo vysílačky a nalezení šifrovacích materiálů v tzv. Bartošově archívu k pokusu o navázání kontaktu s Londýnem. Výsledkem bylo odeslání depeše z 8. července 1942, která byla v Londýně skutečně zachycena. Volací znaky LIBUŠE pak zachytili v Londýně ještě 20. července, což vyvolalo domněnky, že alespoň část SILVER A přežila perzekuci. Také proto ve dnech 23. července - 5. srpna 1942 byla několikrát opakována výzva Londýna k opětovnému navázání spojení. Mělo to také za následek, že skupina ANTIMONY, vysazená 24. října 1942, dostala za úkol zjistit, v jaké situaci se nalézá skupina SILVER A. Stejný pokus nacisté opakovali i s vysílačkou ÚVODU.¹⁾

V depeších je několikrát zmíněn vzkaz prezidenta Beneše z 26. listopadu 1941. Předání tohoto vzkazu Ústřednímu vedení odboje domácího bylo jedním z úkolů, jimiž byla Bartošova skupina pověřena. Vzkaz existuje ve dvou variantách²⁾. První varianta je rozsáhlejší, druhá je korigována samotným Benešem³⁾:

"Náhle se vyskytnuvší příležitost poslat Vám autentické zprávy mi umožňuje povědět Vám o celkové situaci *ve formě co nejstručnější* toto:

I.) Všecky zprávy, které má vláda britská, vláda sovětská i vláda americká nasvědčují tomu, že ani nacisti, ani vláda německá už v možnost svého vítězství

nevěří. Tytéž zprávy přicházejí nám od vlády turecké a nyní v posledních dnech i od vlády ve Vichy. Stejně soudí rozhodující kruhy švýcarské a vládní kruhy švédské. Jediná snaha německých generálů se nyní koncentruje na to, jak rychle skončit válku nerozhodným mírem. Sondují na všech stranách a posílají i do Anglie, i k Američanům neutrální agenty, aby zkoumali, zda-li a jak je k tomu půda příznivá. S nacisty však nikdo jednat nebude a ani generálům se koncese dělat nebudou. Půjde opravdu o dvě podstatné věci: zprovodit ze světa Hitlera a nacism a zničit německou vojenskou mašinu. V té věci dnes ani v Londýně a Washingtoně, ani v Moskvě není váhání ani pochybnosti.

2.) Oběti Ruska jsou obrovské: na lidech, na průmyslu, na území. Ale celý svět se v celku osvědčil, vojensky i organizačně, i když vede zatím válku jen obrannou. Ale ubrání se. Čekáme, že se zachrání i Moskva i Kavkaz. Na příští jaro připravují se nové milionové armády ruské. I Rusko ví, že se musí jít do konce a je k tomu rozhodnuto, a jistě nepovolí.

3.) Ztráty německé jsou ovšem stejně obrovské. Jdou do milionů, působí to na Němce depresivně, demoralisačně a chápe se dnes všude, že útok na Rusko byla šílenost. Počítá se určitě s vítězstvím v Lybii, i když boje tam jsou a budou tuhé, a předpokládá se, že efekt na Německo, i na Itálii bude velmi podstatný. Bude to mít ovšem značný vliv i v Rusku, v Turecku a zejména i na Francii. Já sám počítám, že pád Lybie a eventuelní dosažení hranice v Tunisu, otrěse docela podstatně Itálii, a že bude znamenat zjevně a všem patrné postupné upadání vojenské moci Německa na všech stranách a na všech frontách. Proto bojům v Lybii dlužno přikládat význam veliký.

4.) Nelze tudíž dnes opravdu pochybovat o tom, že Německo bude poraženo. Pomoc Ameriky je efektivní, dohoda Anglie a Ameriky s Ruskem je pevná a nelze vůbec počítat s tím, že by Rusko bylo snad opuštěno od Anglie a Ameriky, jak německá propaganda bude brzy se pokoušet naznačovat. V ničem tomu nevěřte! Amerika je vlastně ve válce. Zdůrazňuji všechny tyto politické a válečné události a další eventuelní vývoj, abyste tuto jasnou skutečnost znali a tuto definitivní jistotu měli. Válka se neprohraje, Německo vyhrát nemůže.

5.) Ale jde o to, abychom to všichni společně nejen neprohráli, nýbrž společně co nejvíce vyhráli. K tomu je třeba mnoho společného úsilí. Je třeba pomáhat na všech frontách, také na frontě naší. Víme, že jste pod hrozným terorem a že se u nás sabotovalo mnoho. Víme, jaké oběti se u nás přináší, a celý svět to správně oceňuje. Proto zdůrazňuji-li, že působí zde velmi špatně postup Háchův a postup vlády, chci tím říci, že se tu a tam věci těch proti nám zneužívá, ale hlavně, že to zůstane velkou skvrnou na národě, jenž se tak skvěle choval a chová od Mnichova až do doby dnešní. Byl bych čekal, že Hácha i vláda pro činy Heydrichovy odejde. Přál jsem si to a vzkazoval to. Dostal jsem v tom smyslu také již dříve ujištění, že Hácha a vláda přes jistou míru nepůjdou. Měli odejít k vůli sobě, i k vůli národu, a ovšem k vůli naší situaci zde při této příležitosti. Nemyslím, že mohou národu ještě nějak na svých místech pomáhat. A mohou snadno demoralisovat, a ovšem našeho čistého štítu se dotknout. Lituji velice, že zašli tak daleko. Ať jen u nás každý uváží,

kolik obětí stojí boj o svobodu Polsko, Jihošlávie, Francii a Rusko. Na tom nic nemění fakt, že my jsme byli zrazení. Kdybychom zrazení nebyli bývali, bylo by nás to stálo mnohem více. Proto poslední mé a naše odmítavé projevy zde v londýnském rádiu, a proto mé prohlášení, že už pro nás Hácha a vláda neexistují. Nad touto kapitolou jsem skutečně zavřel poslední stránku - chci, aby to věděli, aby se to nějak dozvěděli. Nechci nechat v této věci nikoho na pochybách.⁴⁾ Nemohu zde ovšem vědět všechny jejich důvody. Ale ať jsou jakékoli, sděluji Vám tento svůj dnešní soud, a dle toho bude zařízen všechnych postup můj a vlády londýnské.

6.) Naše věci jdou jinak dobře. Přes různé obtíže, je naše hnutí tak konsolidováno, že už žádné spory je neohroží. Hodža dělá tu a tam obtíže, ale je bezmocný. Nyní je v Americe a podřívá autoritu hnutí. V podstatě je to práce proti mně a naší společné linii. Chtěl být premierem. Nepovede to k ničemu. Zde v Londýně byly také obtíže s některými činiteli z řad socialistických. Snažili se hnát hnutí do politiky starých politických stran. Odmítl jsem a zarazil jsem to. Zprávy německé propagandy o našich sporech a rozkladu jsou však hloupé povídačky a přehnané, štvavé žvásty. Věci ty nikdy nepřekročily jistou míru. Máme zde prostě běžné politické spory, které nijak nesahají do hloubky. V celku je naše emigrace nyní v pořádku a klidu a je daleko lepší nežli emigrace jiné. Hnutí je sjednoceno celostátně a celonárodně, spolupracují také zcela loyálně komunisté. O slovenských věcech už sporů není - vše přenecháno k rozhodnutí až doma. Také ve věcech německých je vše rezervováno pro domov. Že kraje německé budou v republice, přijímají nyní mlčky všichni, ovšem i naši Němci.

7.) Za posledních několik měsíců naše hnutí udělalo pokroky ohromné. Nejen všechna uznání nám pomohla, ale zejména samozřejmost, s jakou kde kdo nyní chápe a uznává, že se nám musí dostat za Mnichov plné zadostiučinění, je pro nás nyní veliká síla a plná garancie našeho konečného vítězství. Jen je třeba, aby domov vydržel za všech okolností a do všech důsledků. Bylo by velikou chybou se domnívat, že už můžeme spoléhat na to, že nám to Spojenci vyhrají, a že na konečné naše vítězství nebude mít vlivu, když Hácha, vláda, Národní Soutřčenství anebo ti či oni budou dělat politiku spolupráce s Němci. Opakuji nejen že to národ zneuctí, ale mohlo by to mít důsledky na stupeň našeho vítězství ve věci hranic, ve věci minorit, odplaty proti Němcům a Maďarům atd. Proto varuji, a varuji velmi důrazně.

8.) Připravujeme nyní poslední fázi boje. Chceme zejména docílit jasnosti ve věci hranic, aspoň ve formě všeobecné. Nepůjde to snadno, poněvadž Angličané a Američané se nechtějí ani nám, ani Polákům, ani jiným definitivně před mírovou konferencí vázat. Chceme si dále připravit všechny plány a návrhy pro převrat doma v době pádu Německa, jak to vidíme odtud my, Vám to předat a s Vámi se dohodnout. To je pro nás věc nejpodstatnější. Pro tento cíl je však udržení spojení a stálý styk s Vámi věcí pro nás naprosto nezbytnou. To je naše největší bolest. Prosím, udělejte vše, co můžete. Úspěšné zakončení společné naší práce ve chvíli nejrozhodnější bude na tom úplně spočívat.

Navrátil - Svoboda [Beneš]."

Tolik text poselství, které skupina Silver A dopravila do protektorátu a předala

